

Berekraftig verdiskaping

Regional plan for innovasjon og næringsutvikling

Årsplan 2025

Innhald

Innleiing	3
1. Mål og satsingar	4
2. Mål og strategiar for satsingane i Handlingsprogram 2022 – 2025	5
3. Oppdrag og tiltak på tvers	6
4. Grøn næringsutvikling	10
5. Areal til næringsutvikling	16
6. Kompetanseutvikling i arbeidslivet	20
7. Innovative og inkluderande samfunn	26
8. Samarbeid og forpliktande partnerskap	31
9. Resultat- og effektmåling	34

Innleiing

Årsplan 2025 er den siste under handlingsprogram 2022-2025 for Berekraftig verdiskaping - Regional plan for innovasjon og næringsutvikling i Vestland.

Den regionale planen er for fylket, ikkje berre fylkeskommunen. I årsplanen har vi identifisert tiltak som skal sikre at vi som fylke set retning mot å nå måla i planen. Fylkeskommunen eller andre partnerar er ansvarlege for å gjennomføre tiltaka – oftast i ein partnerskap. Alle tiltaka vil verte finansiert gjennom fylkeskommunen eller andre partnerar sine budsjett. Slik plasserer vi ansvar og sikrar ressursar til gjennomføring.

I Årsplan 2025 vidarefører vi mange av tiltaka frå 2024. Dei fleste var i utgangspunktet planlagde for fleire år. Nokon nye er komen til. Det er framleis ei overvekt av tiltak der fylkeskommunen rår over dei finansielle verkemidla. Like viktig som finansiering er tilrettelegging for møteplassar regionalt og lokalt, samordning av politiske initiativ og tilpassing og koordinering av støtteordningar som er spesielt relevante for næringslivet og kommunane. Dette er forsøkt synleggjort i årsplanen.

Årsplanen skal vere eit styringsverktøy for fylkeskommunen som planmynde, og for Næringsforum Vestland og Kompetanseforum Vestland i fellesskap. På slutten av året skal vi kunne sjekke av om tiltak gjennomført. Effekt av tiltaka vil ta lenger tid å måle.

Samanheng regional plan, handlingsprogram og årsplanar

1.0. Regional plan (2021-2033)	1.1 Visjon 1.2 Hovudmål 1.3 Satsingar 1.4 Mål for satsingane fram mot 2033
2.0. Handlingsprogram (2022-2025)	2.1 Delmål for satsingane fram mot 2033 2.2 Strategiar for perioden 2022-2025 for å nå delmåla 2.3 System for oppfølging, resultat- og effektmåling
3.0. Årsplanar	3.1 Prioritere tiltak, sikre ressursar og plassere ansvar for å gjennomføre tiltak det inneverande året 3.2 Vidareutvikle system for oppfølging, resultat- og effektmåling og kommunikasjon

Mål og satsingar

Visjonen og hovudmålet er vedteken i Berekraftig verdiskaping. Regional plan for innovasjon og næringsutvikling 2021-2033 →

Planen har fire satsingar →

og mål for kvar satsing →

For kvar satsing er det i tillegg etablert delmål og strategiar for perioden 2022-2025

Vestland er det leiande verdiskapingsfylket basert på berekraftig bruk av naturressursar, grøn næringsutvikling og innovasjon

Grøn næringsutvikling

Eit næringsliv i Vestland med netto nullutslepp i 2030

Delmål 1 / Vestland har leiande posisjon internasjonalt i grønne verdikjeder

1. Sikre at fornybar energi, produsert i Vestland, vert distribuert og nytta til elektrifisering og dei store omstillingsprosjekta i regionen
2. Realisere heilskapleg verdikjede med netto nullutslepp for transport i Vestland
3. Styrke innsatsen for å sikre nye, store, berekraftige industrietableringar til heile fylket
4. Nytte kompetansen frå prosessindustrien og subsea til å utvikle ei grøn mineralnæring og næringsutvikling med vekt på lokal verdiskaping
5. Samordne innsatsen innan havnæringane for å realisere Vestland som verdas leiande havregion
6. Nytte store infrastrukturprosjekt til å skape innovasjon og regionale leveransemodellar
7. Utvikle hubar for grøn omstilling sentrert rundt eksisterande industri og trafikknutepunkt
8. Vurdere om det er behov for nye tiltak eller ny organisering i lys av kunnskapsgrunnlaget frå Grøn region Vestland

Delmål 2 / Eit innovativt og grønt næringsliv i heile fylket

1. Redusere dei største punktutsleppa til netto null
2. Realisere nullutsleppsløysingar i bygg- og anleggsnæringane
3. Bidra til grøn omstilling i matproduksjonen gjennom innovasjon knytt til teknologi og innsatsfaktorar
4. Auke konkurransekrafta i reiselivet gjennom berekraftig attraktivitet
5. Sirkulære prinsipp vert lagt til grunn for å redusere bruk av innsatsfaktorar og skape mindre avfall og utslepp

Areal til næringsutvikling

Rett areal til rett føremål til rett tid

Delmål 1 / Planlegging av næringsareal skjer effektivt, langsiktig og heilskapleg

1. **Næringslivet** blir tidleg involvert ved planlegging av næringsareal
2. Sikre heilskapleg og langsiktig arealplanlegging på tvers av kommunegrensar
3. Legge grunnlag for eit meir effektivt planarbeid og sikre oppdaterte arealplanar
4. Sikre at rekkefølgekrav ikkje legg urimelege hinder i vegen for å nytte eigna areal

Delmål 2 / Vestland har tilgang til nok eigna næringsareal som er basert på berekraftig bruk av naturressursar

1. Legge til rette for nok eigna areal til grøn omstilling og innovasjon i næringslivet
2. Sikre berekraftig bruk av naturressursar, biologisk mangfald og dyrka jord

Delmål 3 / Kommunane har god tilgang til kunnskaps- og datagrunnlag, kompetanse, nettverk og samarbeid i arbeidet med kommunal planlegging

1. Samle og gjere kunnskap til bruk i arealplanar og planstrategiar lett tilgjengeleg for kommunane
2. Auke kapasitet og kompetanse i planarbeidet

Kompetanseutvikling i arbeidslivet

Fleire arbeidstakarar med rett kompetanse

Delmål 1 / Vi har rett kompetanse i næringslivet og offentlig sektor

1. Utvikle og styrke utdanningstilbodet retta inn mot det grønne skiftet
2. Byggje tverrgåande kompetanse for framtida i alle utdanningsløp
3. Halde på nyutdanna kandidatar i fylket og sikre at kompetansen deira er relevant for arbeidslivet
4. Styrke karriererettleinga i grunnutdanninga
5. Ta i bruk karriererettleiing som verktøy i omstillingsprosessar

Delmål 2 / Det er god tilgang på arbeidskraft

1. Kartlegge og koordinere kompetansebehov som grunnlag for å dimensjonere utdanningstilbodet
2. Utgreie og pilotere løysningar for desentralisert og fleksibel utdanning
3. Mobilisere til auka bruk av etter- og vidareutdanning
4. Gjere overgangar og kombinasjonar av utdanningsløp meir fleksible
5. Gjere dei som står utanfor arbeidsmarknaden relevante for arbeidslivet
6. Rekruttere nye arbeidstakarar til fylket nasjonalt og internasjonalt

Delmål 3 / Vi har tett samarbeid om kompetanseutvikling

1. Etablere samarbeid om karriererettleiing på tvers av utdanningsnivå og sektorar
2. Tettare samarbeid mellom utdanningsinstitusjonar og arbeidslivet for å avdekke behov og tilrettelegge utdanningstilbodet
3. Påverke nasjonale styresmakter for å betre rammevilkåra for regional kompetansepolitikk

Innovative og inkluderande samfunn

Verdiskaping og nye grønne arbeidsplassar i heile fylket

Delmål 1 / Berekraftige bu- og arbeidsmarknadsregionar med like moglegheiter til å delta i verdiskaping

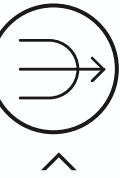
1. Jobbe for å gjere offentlege tenester meir tilgjengelege i heile fylket
2. Stimulere til auka bulyst gjennom å mobilisere til lokale initiativ og skape fleksible arbeidsplassar
3. Sikre god digital infrastruktur og -tenester i heile fylket
4. Samarbeid for å styrke kommunane som berekraftig utviklingsaktør
5. Ta i bruk ressursane i heile befolkninga

Delmål 2 / God innovasjonsinfrastruktur i heile fylket

1. Sjå regionale, nasjonale og internasjonale nettverk og verkemiddel for innovasjon og næringsutvikling i samanheng
2. Heilskapleg støtte til entreprenørar: Ein "koplingsboks" for gründerar og rådgjevarar
3. Felles innsats for å stimulere til forskning og forskingsbasert innovasjon

Oppdrag og tiltak på tvers

Tiltak på tvers

Tiltak	Sentrale aktører
1 Lyse ut tilskot som støtter opp om handlingsprogrammet for berekraftig verdiskaping i Vestland	Fylkeskommunen lyser ut midlar med grunnlag i Handlingsprogram 2022-2025
2 Nytte moglegheiter i internasjonalt samarbeid, spesielt EU sine samarbeidsprogram, for å forsterke prioriterte satsingar	Fylkeskommunen i samarbeid med universitet- og høgskulesektoren
3 Utvikle system for resultat- og effektmåling	Fylkeskommunen

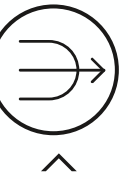

Lyse ut tilskot som støtter opp om gjennomføring av handlingsprogrammet for berekraftig verdiskaping

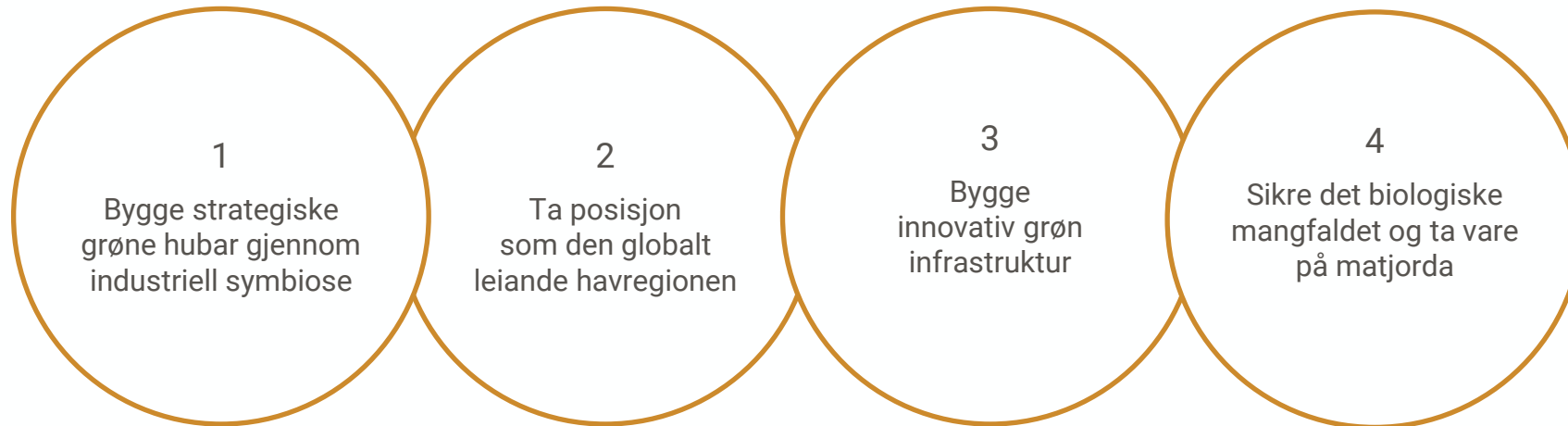
Søkbare tilskotsordningar er eit kraftfullt verkemiddel for å nå måla våre.

Gjennom å lyse ut tilskot til aktørar i heile fylket har vi moglegheit for å få fram nye idear, skape synergi og nye løysingar for berekraftig verdiskaping.

Vestland fylkeskommune planlegg også i 2025 å lyse ut tilskot til prosjekt som kan støtte opp om måla for berekraftig verdiskaping i Vestland.

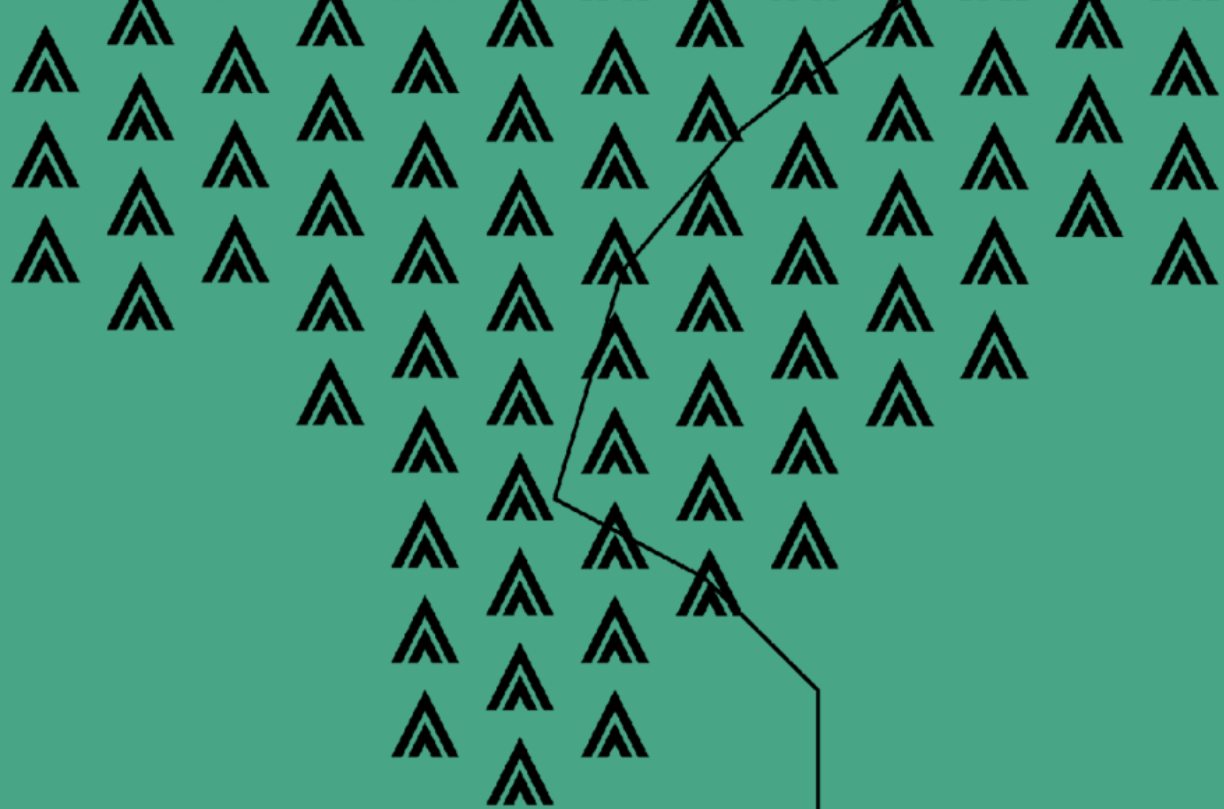
Handlingsprogram 2022-2025 har fire kritiske oppdrag for perioden

Grøn næringsutvikling

Mål: Eit næringsliv i Vestland med netto nullutslepp i 2030

DELMÅL 1 Vestland har leiande posisjon internasjonalt i grøne verdikjeder

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024	
1	Sikre at fornybar energi, produsert i Vestland, vert distribuert og nytta til dei store omstillingsprosjekta i regionen	1 Bidra til å sikre nok tilgang på rein energi til hubane i Grøn region Vestland:	Det skal vere tett dialog med dei grøne hubane for å sikre rett energi til rett føremål i tråd med sirkulære prinsipp.	Grøn region Vestland	2024	2024-25	Vidareført frå 2024
		2 Bidra til å posisjonere Vestland i verdikjeder for havvind	Sikre framdrift i arbeidet med verdikjede innan havvind, inkludert Vestavind B. Bidra til å bygge kompetanse og at bedrifter i Vestland har areal for havvindsatsing,	Fylkeskommunen, Grøn region Vestland, GCE Ocean, Energiomstilling Vest, Bergen næringsråd med fleire	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
2	Realisere heilskapleg verdikjede med netto nullutslepp for transport i Vestland	1 Samarbeid for heilskapleg verdikjedesatsing for alternative drivstoff i skipsfart	Bidra til alternative drivstoff i skipsfart. Til dømes ved prosjektstøtte og arbeid for betre rammevilkår og vere positiv til aktørar som vil etablere produksjon eller bunkringsanlegg langs kysten. Maritim transport er ein av verdikjeda i hubbane i Grøn region Vestland. Fleire hubbane utviklar løysingar som vil påverke verdikjeda. Hubbane dekkar alle delar av verdikjeda for maritim transport og jobbar systematisk for å sjå på korleis ein kan bidra til å realisere verdikjeda til fulle.	Fylkeskommunen og Grøn region Vestland, i samarbeid med næringsaktørar	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
		2 Bidra til å styrke hurtigladeinfrastrukturen	Vidareutvikle samarbeid og lyse ut støtte for elektriske køyretøy inkludert behova for tungtransport og drosjenæringa	Fylkeskommunen i samarbeid med statlege og private aktørar	2022	2022-25	Vidareført frå 2024

DELMÅL 1 Vestland har leiande posisjon internasjonalt i grønne verdikjeder

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
3	Styrke innsatsen for å sikre nye store berekraftige industrietableringar til heile fylket	1 Styrke Invest In-arbeidet i fylket	Fylkeskommunen tek ansvar for på sikt å skape ei heildekkande Invest in Vestland-teneste for å trekke til seg prioriterte investeringar og etableringar. Invest in Bergen tek ei koordinerande rolle for Invest In - organisasjonane i fylket for å styrke samarbeid om informasjon og felles verktøy. 2025 er venta å bli første år med Invest-in funksjon i heile fylket.	Innovasjon Norge og fylkeskommunen	2023	2023-25	Vidareført frå 2024	
4	Nytte kompetansen frå prosessindustrien og subsea til å utvikle ei grøn mineralnæring og næringsutvikling med vekt på lokal verdiskaping	1	Kartlegge potensialet og synleggjere moglegheitene for mineralutvinning som er kritisk for grøn omstilling	Organisering og førebuing av ressurskartlegging i fylket av mineral som er viktige for grøn omstilling.	Fylkeskommunen	2024	2024-25	Vidareført frå 2024
		2	Utvikle kompetanse om berekraftig mineralutvinning	Utvikle kompetanse innan berekraftig mineralutvinning, utnyttelse av restmineraler og bygge eit kompetansemiljø.	Grøn region Vestland, Sunnfjord og Askvoll kommunar	2024	2024-25	Vidareført frå 2024
5	Samordne innsatsen innan havnæringane for å realisere Vestland som verdas leiande havregion.	1	Styrka marin innsats	Prosjektet vil legge til rette for å styrke verdiskapinga innan akvakultur i Vestland, og redusere avtrykket på klima, miljø og naturmangfald. Det vert jobba etter plan for prosjektet. I 2025 vil vi mellom anna arbeide med arealutfordringar, nye utdanningsbehov, ressursnyttning, sirkulærøkonomi mm. Det er oppretta internt og eksternt samarbeid. Saman vil vi avdekke kunnskapshol, arrangere samlingar og delta i ulike nettverk.	Fylkeskommunen, Fiskeridirektoratet, Mattilsynet, Innovasjon Norge og representantar for næringa og kunnskapsmiljøa - og Statsforvaltaren som observatør	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
		2	Styrke One Ocean Havbyen Bergen som felles satsing i Vestland	Sikre at One Ocean Havbyen Bergen) kan bidra til å sette ein global agenda, marknadsføre Vestland som den globalt leiande havregionen og vidareutvikle økosystemet mellom forskning, utdanning og næringsliv som forsterker kunnskapsbasert næringsutvikling	One Ocean Havbyen Bergen	2023	2023-25	Vidareført frå 2024

DELMÅL 1 Vestland har leiande posisjon internasjonalt i grønne verdikjeder

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
6	Nytte store infrastrukturprosjekt til å skape innovasjon og regionale leveransemodellar	1	Fremme sirkularitet i offentlege infrastrukturprosjekt gjennom Leverandørutviklingsprogrammet (LUP)	Stimulere til at offentlege aktørar stiller krav om sirkularitet ved store offentlege infrastrukturprosjekt, der samfunnsnyttig bruk av restprodukt vert vektlagt. Vi skal legge til rette for at leverandørar i Vestland kan posisjonere seg for å sikre verdiskapinga lokalt. Dette kan gjerast til dømes gjennom det nasjonale leverandørutviklingsprogrammet (LUP), der programansvarlege er NHO, KS, Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ), Innovasjon Norge og Forskringsrådet. Fylkeskommunen er medlem.	Fylkeskommunen i samarbeid fleire	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
7	Utvikle hubar for grøn omstilling sentrert rundt eksisterande industri	1	Oppfølging av dei grønne hubane identifisert i Vestlandsporteføljen 2.0 i Grøn region Vestland	Følgje opp dei grønne hubane i Vestlandsporteføljen 2.0. gjennom å identifisere økosystemet for den einkilde hub og kople aktørar og verkemiddel tettare saman. I 2025 skal kvar enkelt hub operasjonalisere og realisere industrielle symbiosar og systematisk identifisere og senke barrierar. Skal teste og vidareutvikle verkøy for industriell symbiose i Grøn region Vestland - i samarbeid med verkemiddelaktørane. Jobbe konkret med relevante EU-utlysingar for å oppnå dette.	Fylkeskommunen og Innovasjon Norge i samarbeid med Næringsforum	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
		2	Kartlegge potensiale for industriell symbiose i dei grønne hubane og utvikling av forretningsmodellar.	Nytte kompetansen og metodikk i NORCE sitt Nytt kompetansen og metodikk i NORCE sitt kapasitetsløftprosjekt BIOSIRKEL. Kompetanseheving på industriell symbiose både til dei hubane i Grøn region, men òg andre interessentar.	Grøn region Vestland	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
8	Vurdere om det behov for nye tiltak eller organisering i lys av kunnskapsgrunnlaget frå Grøn region Vestland	1	Systematisk oppfølging av barrierar for grøn omstilling	I Grøn region Vestland er det laga arbeidspakkar for oppfølging av barrierane, der ein knyttar til seg relevante fag- ressursar. Arbeidet med barrierane blir rapportert til Næringsforum Vestland. I 2025 vil Næringsforum ha særleg fokus på å samordne og styrke dette arbeidet.	Næringsforum Vestland og Grøn region Vestland	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
		2	Styrke samarbeidet om eksport frå Vestland	Prosjektet Grøn region Vestland har fokus på å utvikle nye grønne verdikjeder. Det er avdekket behov for sterkare samarbeid om eksport generelt ut over det som vert gjort i dette prosjektet. Ein eksportkonferanse etter modell frå den i 2024, vil vere eit viktig grunnlag for å utvikle ei strategisk innretting på samarbeidet om å fremme eksport frå Vestland.	Bergen næringsråd, NHO, Innovasjon Norge, Vestland fylkeskommune	2024	2024-25	Vidareført frå 2024

DELMÅL 2 Eit innovativt og grønt næringsliv i heile fylket

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
1	Redusere dei største punktutsløppa til netto null	1	Fortsette dialog og samarbeidsform med dei største punktutsløppa	Fortsette dialog frå rundebordskonferansen med dei store punktutsløppa i juni 2024, for å avklare moglegheiter for å samarbeide om å realisere utsløppskutt. Følgje opp aksjonspunkt og vidareføre dialogen.	Fylkeskommunen samarbeid med NHO, Grøn region Vestland og andre aktørar	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
2	Realisere nullutsløppsløysingar i bygg- og anleggsnæringane	1	Stimulere til grøn omstilling av bygg- og anleggsbransjen i Vestland	Styrke samarbeid og kunnskapsdeling om innkjøp og anbod som verkemiddel gjennom å dele erfaringar frå igongsette aktivitetar og prosjekt. Styrke samhandlinga mellom fylkeskommunen som byggherre og entreprenørar og andre interessentar i anleggsnæringa gjennom til dømes Klimapartnerar Vestland og Leverandørutviklingsprogrammet	Fylkeskommunen, Leverandørutviklingsprogrammet, Klimapartnerane	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
3	Bidra til grøn omstilling i matproduksjonen gjennom innovasjon knytt til teknologi og innsatsfaktorar	1	Følgje opp Temaplan Landbruk, inkludert jordvernstrategi for Vestland fylke	Gjennomføre årsplan for 2025. Jord og areal er ei av hovudsatsingane i årsplanen. Det er sett ned ei arbeidsgruppe som jobbar spesielt med dette.	Fylkeskommune i samarbeid med partnerskapen og landbruksnæringa	2023	2023-25	Vidareført frå 2024

DELMÅL 2 Eit innovativt og grønt næringsliv i heile fylket

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
4	Auke konkurransekrafta i reiselivet gjennom berekraftig attraktivitet	1	Følgje opp Temaplan Reiseliv for Vestland fylke	Iverksetje årsplan for 2024 for reiseliv i samarbeid med partnerskapen innan reiseliv i fylket. Satsing på utvikling av lågsesongtilbod vert prioritert.	Fylkeskommune i samarbeid med partnerskapen og reiselivsnæringa	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
		2	Gjennomføre større prosjekt om besøksforvaltning i samarbeid med kommunar i Vestland.	Prosjektet "Besøksforvaltning i Vestland" skal utvikle metodikk for beste praksis for berekraftig besøksforvaltning i kommunalt arbeid og i reisemålsleiinga. Det vert gjennomført i samarbeid med 22 kommunar.	Fylkeskommunen i samarbeid med kommunane, reiselivsorganisasjonane, Innovasjon Norge og Statsforvaltaren	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
5	Sirkulære prinsipp vert lagt til grunn for å redusere bruk av innsatsfaktorar og skape mindre avfall og utslepp	1	Styrke samhandling og kompetanse om sirkulærøkonomi og industriell symbiose	Det er mange initiativ på gong i fylket t.d. innan biodrivstoff, biokol og avfall frå land og sjø. Det er behov å styrke kompetansen og samhandling på området, mellom ulike aktørar og forvaltningsnivå.	Fylkeskommunen i samarbeid med IN	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
		2	Starte opp eit strategisk arbeid med sirkulær massehandtering	Kunnskapsinnhenting i samband med oppfølging av ny utviklingsplan, spesielt sektorovergripande plan for Verdiskaping og kompetanse. Masse som pukk, grus og sand er byggeråstoff som må handterast meir berekraftig. Arbeidet må ta høgde for fleirnivåsamarbeid og syte for brei involvering og djup forankring i kommunane og i næringslivet. Må koordinerast med det nye "Ressursforum for sirkulær massehandtering".	Fylkeskommunen	2024	2024-25	Omdefinert frå 2024
		3	Få fram idear for nye forretningsmodellar knytt til sirkulære prinsipp	Dette omfattar å avdekke kva som er hindringar for å etablere samarbeid om industriell symbiose, som igjen sikrar økonomisk berekraft.	Fylkeskommunen og Innovasjon Norge	2023	2023-25	Vidareført frå 2024

Areal til næringsutvikling

Mål: Rett areal til rett føremål til rett tid

DELMÅL 1 Planlegging av næringsareal skjer effektivt, langsiktig og heilskapleg

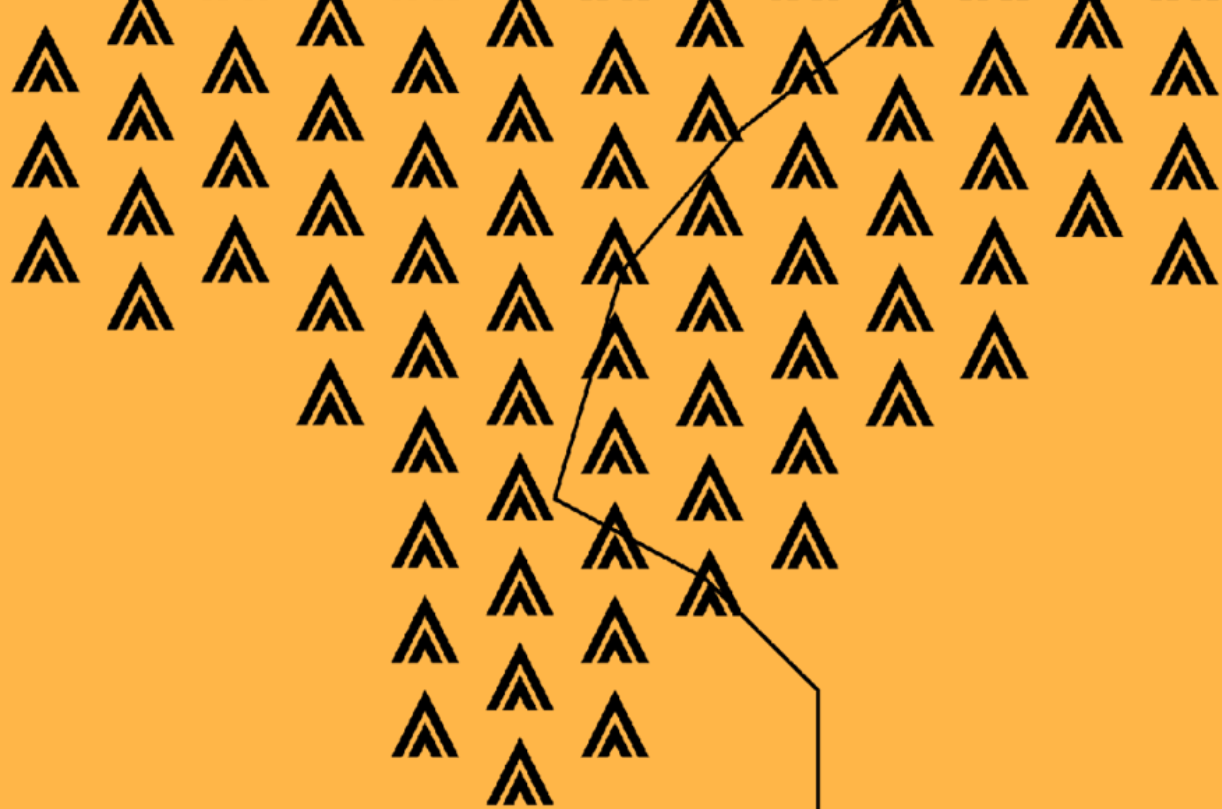
STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
1	Næringslivet blir tidleg involvert ved planlegging av næringsareal	1	Inkludere planlegging av næringsareal i arbeidet med arealdelen i kommuneplanen	Næringsareal som tema blir tatt med i nettverk for kommunane om arealdelen i kommuneplanen	KS og fylkeskommunen	2024	2024-25	Videreført frå 2024
2	Sikre heilskapleg og langsiktig arealplanlegging på tvers av kommunegrenser	1	Sikre at heilskapleg og langsiktig arealplanlegging på tvers av kommunegrenser blir integrert i prosjektet "Styrka marin innsats"	Samarbeid med kommunane. Gje innspel gjennom arbeidsgrupper knytt til "Styrka marin innsats. I samband med One Ocean Week vil vi leggje opp til nytt seminar i 2025 knytt til heilskapleg og langsiktig arealplanlegging i sjø i og mellom kommunar.	Fylkeskommunen i samarbeid med Statsforvaltaren	2024	2024-25	Videreført frå 2024
3	Legge grunnlag for eit meir effektivt planarbeid og sikre oppdaterte arealplanar	1	Vurdere differansiert planlegging som verktøy	Temaet bli sentralt i oppfølging av utviklingsplan for Vestland 2024-2028. Særleg aktuelt i arbeidet med den nye sektorovergripande regionale planen for areal og mobilitet.	Fylkeskommunen	2022	2022-24	Omdefinert frå 2024
4	Sikre at rekkefølgekrav ikkje legg urimelege hinder i vegen for å nytte eigna areal	1	Ingen tiltak i 2025					

DELMÅL 2 Vestland har tilgang til nok eigna næringsareal som er basert på berekraftig bruk av naturressursar

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
1	Legge til rette for nok eigna areal til grøn omstilling og innovasjon i næringslivet	1	Utarbeide marine grunnkart i Vestland	Arbeidet er vidareført til to område på tilsaman 500 km; eit i Nordhordland og eit i Sunnhordland. Milepæl for geologiske kartprodukt er 31. mai 2027. Tiltaket er også knytt til styrka marin satsing.	Fylkeskommunen	2022	2022-27	Omdefinert frå 2024
		2	Utarbeide regionalt arealrekneskap, som skal bli eit digitalt verktøy for formidling og analyse av arealbruk, natur og miljø.	Utvikle kommunale og regionale arealrekneskap som verktøy for berekraftig arealforvaltning i Vestland. Det vil vise ulike arealtypar, arealbruk og eigenskapar ved areala. Det skal utarbeidast ei felles digital løysing, og som er til hjelp for kommunane og næringsaktørar. Framtidige løysingar for å gi oversikt over potensiale for fortetting og transformasjon av eksisterande næringsareal, vil bli vurdert.	Fylkeskommunen i samarbeid med kommunane, Statsforvaltaren og forskingsorganisasjonar	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
		3	Etablere nettsider med presentasjon av utvalde næringsområde for å trekke til seg prioriterte investeringar og etableringar.	Det er behov for å ha samla oversikt over næringsareal i fylket i ein digital løysning, som kan nyttast av "Invest-in tenestene" i fylket og bygger på informasjon henta inn frå kommunane og andre. Vi må starte med område der vi har informasjon og vil bygge ut til heile fylket.	Fylkeskommunen	2024	2023-24	Vidareført frå 2024
		4	Gi innspel for å tydeleggjere næringsinteresser i kommunal planlegging, til dømes innan industri, havbruk, energi og for hubane i Grøn region Vestland.	Skaffe oversikt over arealbehov i hubar for å realisert identifiserte prosjekta i Vestlandsporteføljen. Arbeidet må ivareta behov for å sikre rammebetingelsar for industriell symbiose og berekraft.	Fylkeskommunen og Grøn region Vestland	2024	2024-25	Vidareført frå 2024
2	Sikre berekraftig bruk av naturressursar, biologisk mangfald og dyrka jord	1	Følgje opp Temaplan for landbruk inkludert jordvernstrategi for Vestland	Følgje opp ambisjonar i Temaplan for landbruk om at Vestland skal vere eit føregangsfylke innan jordvern. Temaplanen skal også stimulere til å nå måla i klimaavtalen mellom jordbruket og staten, og på måtar landbruket kan hindre ureining.	Fylkeskommunen	2023	2023-25	Vidareført frå 2024

DELMÅL 3 Kommunane har god tilgang til kunnskaps- og datagrunnlag, kompetanse, nettverk og samarbeid i arbeidet med kommunal planlegging

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024	
1	Samle og gjere kunnskap til bruk i arealplanar og planstrategiar lett tilgjengeleg for kommunane	Ingen tiltak i 2025 (Aktivitet kjem fram under delmål 2, strategi 1, tiltak 2)					
2	Auke kapasitet og kompetanse i planarbeidet	1 Synleggjere gode eksempel og legge grunnlag for tematiske samarbeid.	Sette planlegging av næringsareal på dagsorden i nettverk og arenaer som til dømes mentorordning og plannettverk	Fylkeskommunen	2022	2022-25	Vidareført frå 2024

Kompetanseutvikling i arbeidslivet

Mål: Fleire arbeidstakarar med rett kompetanse

DELMÅL 1 Vi har rett kompetanse i næringslivet og offentlig sektor

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
1	Utvikle og styrke utdanningstilbudet retta inn mot det grønne skiftet	1	Avdekke kompetansebehov i dei grønne hubane	Ha dialog med bedriftene i dei grønne hubane for å avklare om det er behov for å styrke kompetanse på område som er relevant for å få realisert dei planlagde innovasjonsprosjekta. Hubane i Grøn region Vestland vil ved inngangen til 2025 søkje midlar til konkrete prosjekt for utvikling av industrielle symbiosar og motverking av barrierane som står i vegen for å lykkast. Det vil bli gjort systematiske gjennomgang av prosjekta for å sjå korleis ulike aktørar kan bidra til kartlegging og utvikling av kritisk kompetanse. Gjennom Centre of Vocational Excellence Hydrogen (H2CoVE) vil vi avdekke behov innan hydrogensektoren.	Fylkeskommunen	2022	2022-24	Omdefinert frå 2024
		2	Utvikle eit kompetanseprogram for industriell symbiose	Utvikle tilbud til bedrifter for å styrke kompetanse på industriell symbiose og innovasjonsleing. Trekkje vekslar på erfaringar frå SNU 4.0 (Innovasjon Norge) og kunnskap i forskings- og utdanningsmiljø i fylket og internasjonalt. Videreutvikle samarbeid med kompetansemiljø i Europa innan industriell symbiose.	Grøn region Vestland i samarbeid med utdannings-institusjonar	2024	2024-25	Vidareført frå 2024
		3	Sette saman kompetanse-program retta inn mot det grønne skiftet og Grøn region Vestland	Samle eksisterande etter- og vidareutdanningstilbod knytt til nye grønne verdikjedar og relevante tverrfaglege tema i eit kompetanseprogram. Med føremål om å synleggjere kva som finst og identifisere kva som manglar. I 2025 skal vi ta i bruk den nye nettsida og vidareutvikle denne.	Utdanningsinstitusjonane og fylkeskommunen	2022	2022-25	Omdefinert frå 2024
		4	Styrka informasjonsutveksling mellom næringslivet og kompetanseforuma i Vestland.	Presentere arbeidet i dei grønne hubane i for de regionale kompetanseforuma. Føremålet er å auke kjennskapen til kva som skjer i regionen og få innspel til kompetansetilbudet	Grøn region Vestland i samarbeid med regionale kompetanseforum.	2025	2024-25	Nytt tiltak 2025
2	Byggje tverrgående kompetanse for framtida i alle utdanningsløp	Ingen tiltak i 2025						

DELMÅL 1 Vi har rett kompetanse i næringslivet og offentlig sektor

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
3	Halde på nyutdanna kandidatar i fylket og sikre at kompetansen deira er relevant for arbeidslivet	1	Etablere fleire kontaktpunkt mellom næringslivet/bransjar og studentar ved universitet og høgskule	Etablere tettare dialog mellom arbeidslivet/bransjar/sektorar som har utfordringar med å rekruttere kompetent arbeidskraft og universitet/høgskule for å synleggjere kva kompetanse dei uteksaminerte kandidatane har og korleis dei kan knyte tettare kontakt under studieløpet. Det bør vurderast eigne kontaktpunkt for internasjonale studentar. Utdanning i Bergen sitt prosjekt Karrierekatapult (støtta gjennom Tilskot Berekraftig verdiskaping) er ein del av denne satsinga.	Næringsråd, bransjeorganisasjonar, NHO, universitet, høgskular, kommunar	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
4	Styrke karriererettleinga i grunnutdanninga	1	Kompetanseheving på karriererettleiing til rådgjevarar i ungdomsskule og vidaregåande opplæring	Kompetanseutviklinga vert organisert gjennom digitale og fysiske samlingar, og gjennom nettverksarbeid. Innanfor området karriere vert det utarbeidd eit opplegg for kompetanseheving og opplæring for rådgjevarar i ungdomsskule, i vidaregåande skule og andre tilsette ved skulane som har behov for denne typen kompetanse. Målet er mellom anna å styrke rådgjevarane i grunnskulen sin kompetanse på å førebu ungdommane sin overgang til vidaregåande opplæring. I undervisningsopplegget må det trekkjast vekslar på erfaringar frå karrieretenestene ved høgskule og universitet. Kompetanseutviklinga skal vere forankra i leiinga på skulane og eit kompetansemiljø på karriere. Kompetanseutviklinga bygger på det nasjonale kvalitetsrammeverket for karriererettleiing.	Fylkeskommunen i samarbeid med karrieretenester på høgskule/universitet	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
5	Ta i bruk karriererettleiing som verktøy i omstillingsprosessar		Ingen tiltak i 2025					

DELMÅL 2 Det er god tilgong på arbeidskraft

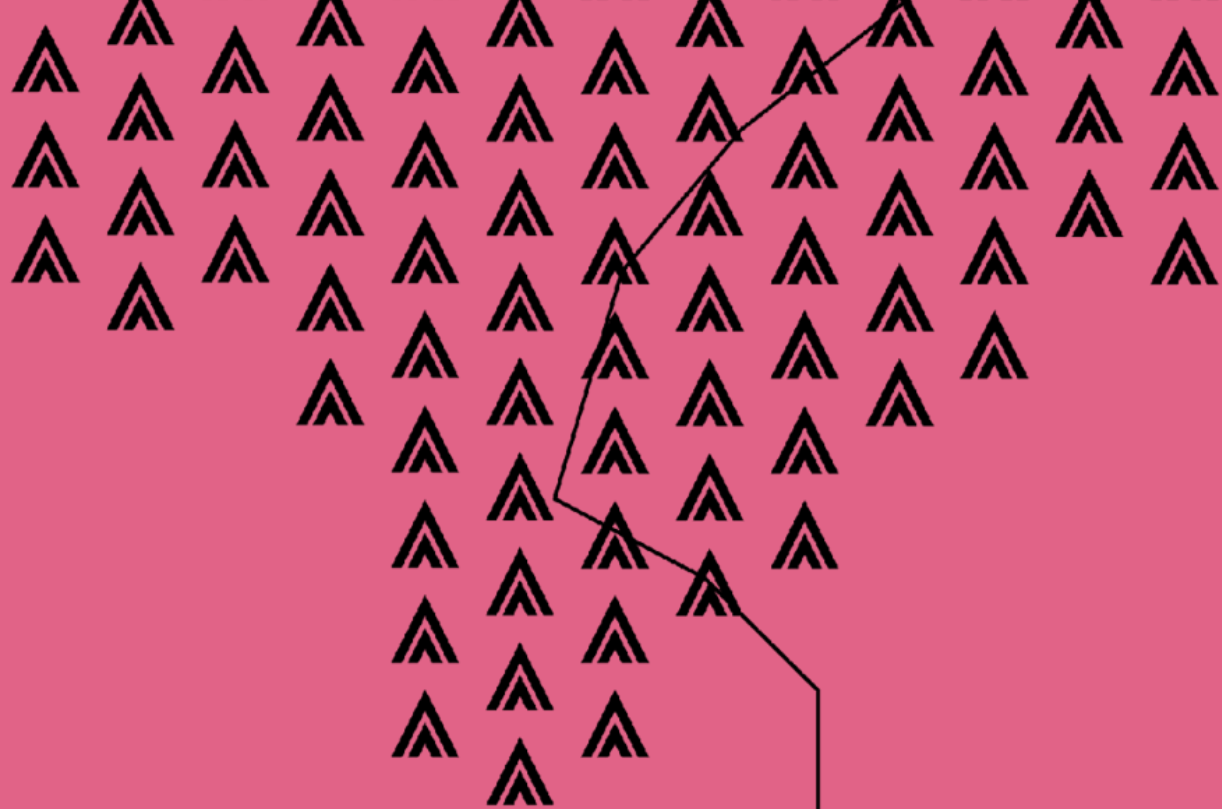
STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
1	Kartlegge og koordinere kompetansebehov som grunnlag for å dimensjonere utdanningstilbodet	1 Teste ut modellar for å kartlegge kompetansebehovet i utvalde yrkesgrupper/næringar	Undersøke om dei arbeidsmarknads- og utdanningsdataa vi har tilgang på i dag kan brukast til å gi oss eit klarare bilete av kompetansebehova i ulike yrker og næringar i fylket. Vi ynskjer å modellere framtidige behov for å identifisere moglege kompetansegap. Vurdere metode utvikla under Centre of Vocational Excellence Hydrogen (H2CoVE), for innsamling av data.	Fylkeskommunen	2025	2024-25	Nytt tiltak 2025	
2	Utgjeie og pilotere løysningar for desentralisert og fleksibel utdanning	1	Vidareutvikle nettskule i Vestland for å bidra til større breidde og auka fleksibilitet i vidaregåande opplæring for unge og vaksne i heile Vestland	Tilby nettskule for at fleire skal få høve til å gjennomføre fagopplæring og etterutdanning innan fagområde kor det ikkje er eit vg2-tilbod i regionen. Tilpasse og vidareutvikle fleire nettbaserte modellar for opplæring i fellesfag og programfag for elevar med særlop eller full opplæring i bedrift. Nettskule skal ha god tilbodsbreidde innanfor yrkesfagleg nettbasert opplæring for vaksne som ønskjer fagbrev. Skal vidareutvikle nettskule sitt tilbod som bidreg til at lærlingar i 0+4 og 1+3-løp får tatt fellesfag og programfag.	Fylkeskommunen	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
		2	Utvikle digitale og fleksible utdanningstilbod ved høgare utdanningsinstitusjonar	Ein aukande del av utdanningsinstitusjonane sine tilbod er no digitale og/eller fleksible. Utlysinga "Forprosjekt - Nye utdanningstilbod" skal støtte opp om denne utviklinga, med eit særskilt fokus på å nå ut til distriktsområder	Regionale kompetanseforum i samarbeid med utdanningsinstitusjonane	2022	2022-24	Omdefinert frå 2024
		3	Styrking av desentralisert og fleksibel utdanning gjennom utvikling av studiesentera	Fylkeskommunen overtar i 2025 forvaltninga av tilskot til studiesenter og skal lyse ut og tildele midlar. I tillegg til midlane frå staten er det behov for at fylkeskommunen også støttar studiesentera med eigne midlar. Et godt samarbeid mellom studiesentera, utdanningsinstitusjonane og arbeidslivet i kommunane vil kunne styrke arbeidet med desentralisert og fleksibel utdanning. Vi bruker samarbeidsmodellen Kompetanseforum Vestland til å følgje opp denne satsinga.	Fylkeskommunen, utdanningsinstitusjonane og studiesentera	2025	2025	Utsett til 2024

DELMÅL 2 Det er god tilgong på arbeidskraft

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
3	Mobilisere til auka bruk av etter- og vidareutdanning	1	Utveksle erfaring om modellar for mobilisering til etter- og vidareutdanning for tilsette i privat og offentleg sektor	Nytte erfaringar frå pilotar og prosjekt som er gjennomført for å mobilisere bedrifter og tilsette til å ta i bruk etter- og vidareutdanning. Studiesentera vil ha ein sentral rolle i dette arbeidet..	Studiesentera i Vestland	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
		2	Utvikle FORREGION Kompetanse	Kompetansemeklarar i FORREGION Kompetanse skal identifisere kompetansebehov i bedrifter, rettleie desse til relevant kunnskaps- og/eller utdanningsleverandør og gje råd i samband med utviklinga av nye utdanningstilbod.	Fylkeskommunen i samarbeid med Høgskulen på Vestlandet	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
4	Gjere overgangar og kombinasjonar av utdanningsløp meir fleksible	1	Utgreie moglegheitene for nye modellar i helsefagutdanninga	Det er eit stort behov for sjukepleiarar i fylket. Det er derfor behov for å utgreie nye utdanningsløp som Y-vegen helsefag og nye helseutdanningar i Fagskulen.	Fylkeskommunen, inkl. Fagskulen og HVL	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
5	Gjere dei som står utanfor arbeidsmarknaden relevante for arbeidslivet	1	Ingen tiltak i 2025	(Innsats inngår i Inkluderingsprosjektet (Innovative og inkluderande samfunn.))				
6	Rekruttere nye arbeidstakarar til fylket nasjonalt og internasjonalt	1	Mobilisere til fleire søkjarar til utdanningsprogram med låg innsøking som er viktige for arbeidslivet i fylket som heilskap og i ulike delar av fylket	Samordne og forsterke pågåande arbeid for å rekruttere fleire søkjarar til studiar med låg innsøking, men som har høg relevans for arbeidslivet i Vestland. Prosjekt i regi av Havbyen Bergen.	VilVilte, HVL og UiB	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
		2	Avklare hindringar og moglegheiter for rekruttering av utanlandsk arbeidskraft	Det er stor mangel på arbeidskraft i Vestland. Nokre bransjar er difor avhengig av å rekrutterer utanlandsk arbeidskraft. Det er behov for å avklare omfanget av dette og kva som kan gjerast for at det kan bli ei målretta ordning.	NAV, LO. NHO, VLFK	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
		3	Utarbeide strategi for rekruttering til helseutdanningane og å auke attraktiviteten til helseyrka	Fylkestinget har bedt om ein eigen strategi for korleis fylkeskommunen kan bidra til auka rekruttering av helsepersonell og personell innan velferdsyrka. Særleg viktig er det å sjå på tiltak som aukar talet elevar innanfor helse og oppvekstfag som går ut i lære. Strategien bør òg synleggjere korleis ein kan gjere helse- og velferdsyrka meir attraktive. Yrkesopplæringsnemda, Kompetanseforum og Fagskulen må involverast..	Fylkeskommunen, utdanningsinstitusjonane	2025	2025	Nytt tiltak 2025

DELMÅL 3 Vi har tett samarbeid om kompetanseutvikling

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024	
1	Etablere samarbeid om karriererettleiing på tvers av utdanningsnivå og sektorar	1 Etablere eit nettverk for karriererettleiingsaktørar i Vestland	Karriere Vestland vil starte opp eit nettverk for tilbydarar av karrieretenester for å styrke samarbeid og metodeutvikling på ulike utdanningsnivå.	Fylkeskommunen	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
2	Tettare samarbeid mellom utdanningsinstitusjonar og arbeidslivet for å avdekke behov og tilrettelegge utdanningstilbodet	1 Utvikle internasjonale samarbeidsprosjekt på kompetansefeltet	Vidareutvikle og etablere nye kontaktflater for å utvikle internasjonale samarbeidsprosjekt som kan bidra til å utvikle rett kompetanse for framtida. Prosjekt under Erasmus+ KA2 er særleg relevant	Fylkeskommunen	2024	2024-25	Vidareført frå 2024
3	Påverke nasjonale styresmakter for å betre rammevilkåra for regional kompetansepolitikk	1 Kompetanseforum sender felles uttale til nasjonale myndigheiter når det er aktuelt	Etter behov	Kompetanseforum Vestland	2023	2023-25	Vidareført frå 2024

Innovative og inkluderande samfunn

Mål: Verdiskaping og nye grøne arbeidsplassar i heile fylket

DELMÅL 1 Berekraftige bu- og arbeidsmarknads-regionar med like moglegheiter til å delta i verdiskaping

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
1	Jobbe for å gjere offentlege tenester meir tilgjengelege i heile fylket	Ingen tiltak i 2025						
2	Stimulere til auka bulyst gjennom å mobilisere til lokale initiativ og skape fleksible arbeidsplassar	Ingen tiltak i 2025. (Aktivitatar inngår i kommuneprosjektet - sjå strategi 4)						
3	Sikre god digital infrastruktur og - tenester i heile fylket	1	Gjennomføre temaplan for breiband og digitalisering, særleg når det gjeld digital inkludering og smarte regionar og lokalsamfunn	Legge til rette for tiltak som kan avbøte utfordringa med at over ein million nordmenn ikkje er gode nok brukarar av digitale tenester. Viktig i denne samanheng er eit breitt samarbeid med kommunar, andre offentleg aktørar, næringsliv og frivillig sektor. Det er behov for auka koordinering og styrka partnerskap for ei langsiktig satsing.	Fylkeskommunen i samarbeid med kommunar, DigiVestland, KS, IT-forum Vest, EDIH Oceanopolis, Siva-aktørane	2022	2022-25	Omdefinert frå 2024
		2	Vidareføre samarbeid for effektiv digitalisering og auka bruk av digitale verkøy og tenester i næringsliv og offentlig sektor	Kommunane i Vestland skal gjennom samarbeidet Digi Vestland sikre at folk har tilgang til gode og likeverdige tenester, uavhengig av kva for kommune dei bur i. Fylkeskommunen sitt samarbeid med Digi Vestland, kommunane og Statsforvaltaren skal styrkast når det gjeld digitalisering. Bidra til auka bruk av digitale verkøy, deling av data og samarbeid om satsing og etablering av KI-senter i Vestland.	Kommunane gjennom samarbeidet Digi Vestland	2022	2022-25	Omdefinert frå 2024
		3	Legge til rette for breiband i heile fylket	Sikre breiband i heile Vestland gjennom å skaffe god oversikt over behov for utbygging, og lyse ut tilskot til område der det ikkje er kommersielt lønsamt å bygge ut. Få oversikt over status for mobildekning i fylket og samarbeide med kommunar, naudetatane og telecom-operatørar om tiltak for å sikre fullgod mobildekning i viktige område for ferdsel og aktivitet. Teste ut lågbanesatelitt som alternativ løysing for telekommunikasjon	Fylkeskommunen i samarbeid med kommunane	2022	2022-25	Vidareført frå 2024

DELMÅL 1 Berekraftige bu- og arbeidsmarknads-regionar med like moglegheiter til å delta i verdiskaping

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
4	Samarbeid for å styrke kommunane som berekraftig utviklingsaktør	1	Prosjekt: Styrka samarbeid for berekraftig utvikling, tilpassa kommunen sine behov	Samordna og tilpassa nærings- og samfunnsutvikling opp mot kommunane i Vestland Pilot med 5-6 utvalde kommunar for å prøve ut nye måtar å samhandle på internt i fylkeskommunen og med kommunane, tilpassa kommunane sine ulike behov. Prosjektet skal vere godt koordinert med KS og eksisterande nettverk og satsingar med kommunane. Det gjeld til dømes "Nettverk for industrikommunar", besøksforvaltning og LivOGLyst. Integrere internasjonalisering som verkemiddel.	Fylkeskommunen	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
5	Ta i bruk ressursane i heile befolkninga	1	Gjennomføre ei strategisk satsing for å styrke inkludering og integrering i arbeidslivet	Satsinga skal legge til rette for samspel mellom offentleg sektor, næringsliv, forskings- og utdanningssektoren og frivillig sektor. Vi skal forsterke og vidareutvikle samarbeidsformer og løysingar, og utvikle nye tiltak der det er behov. Internasjonalt samarbeid er aktuelt å etablere.	Næringsforum Vestland	2024	2024-25	Vidareført frå 2024

DELMÅL 2 God innovasjonsinfrastruktur i heile fylket

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024	
1 Sjå regionale, nasjonale og internasjonale nettverk og verkemiddel for innovasjon og næringsutvikling i samanheng	1	Sikre at bedrifter i alle kommunane i Vestland har tilgang på tenester frå Siva-programmet og at næringshagar og inkubatorane har god gjennomføringskraft	Legge til rette for kompetanseutvikling, godt samarbeid og utnytting av samla ressursar og verkemidlar. Sikre næringshagetilbod i Sunnfjordregionen og Indre Hardanger og Kvinnherad.	Fylkeskommunen og Siva	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
	2	Stimulere til meir entreprenørskap blant studentar i Vestland	Legge til rette for gode entreprenørskapsaktivitetar på tvers og Utvikle gode system/nettverk for å identifisere student entreprenørskapsidear. Auke talet på søknader frå Vestland til Innovasjon Norge si ordning STUD-ENT	Fylkeskommunen og HVL	2024	2024-25	Vidareført frå 2024
	3	Støtte opp om nettverk og forsterke eksisterande næringsklynger i fylket	Vestland sine mange klynger er viktige i innovasjonsinfrastrukturen. Det er behov for å finne ein veg vidare for dei modne klyngene. Det vil bli stimulert til samarbeid, kunnskaps- og kompetanseutveksling mellom eksisterande klynger, og mellom klyngene og nettverk av bedrifter i rurale område (hub-node samarbeid).	Fylkeskommunen og Bergen kommune i samarbeid med klyngene	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
	4	Stimulere til at større regionale samarbeidsinitiativ får støtte frå nasjonale og internasjonale ordningar	Bidra med rådgjeving og styrke samarbeidsinitiativ. Vidareføre ei søkbar ordning for å utvikle større regionale samarbeidssøknader til nasjonale og internasjonale ordningar innan berekraftig verdiskaping frå. t.d. klyngeprogram, Kapasitetsløft, Katapult, Horisont Europa, Interreg og Digital Europe. Posisjonere Vestland inn mot samarbeidsalliansar og plattformer i EU og forsterke den regionale forankringa i søknadsinitiativ.	Fylkeskommunen, IN og UiB i samarbeid med FoU-forum m.fl.	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
	5	Bruke EU sine nettverk til å bygge partnerskap og prosjektutvikling	Vi skal identifisere og delta aktivt i europeiske nettverk som er relevante for oppfølging av ambisjonane i "Berekraftig verdiskaping". Vi skal synleggjere moglegheiter for samarbeid gjennom deltaking i desse nettverka, og gjere dei kjent Vestland sitt verdiforslag inn i desse nettverka. European Regions Research and Innovation Network er eit spesielt aktuelt nettverk. Kople internasjonale aktørar på innovasjonsmiljøet i Vestland.	Fylkeskommunen, Vestlandet sitt Brüsselkontor	2024	2024-25	Vidareført frå 2024

DELMÅL 2 God innovasjonsinfrastruktur i heile fylket

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
2	Heilskapleg støtte til entreprenørar: Ein "koplingsboks" for gründarar og rådgjevarar	1 Heilskapleg støtte til entreprenørar	Kople gründarar med rett rådgjevarar og støtteapparat til rett tid i prosessen med å etablere bedrift. Førstelinjetenesta må styrkast, og gründerar i heile fylket bør ha eit likeverdig tilbod. I 2025 skal vi fortsette arbeidet med å gjere alle kommunane kjent med "En vei inn" - ei landsdekkande digital løysing for gründarar og dei som ønskjer å innovere i si bedrift. Kjernegruppa som består av Siva-aktørar og kommunar, skal etablere eit nettverk for førstelinjetenesta i Vestland.	Fylkeskommunen i samarbeid med Innovasjon Norge og Kjernegruppa	2022	2022-25	Vidareført frå 2024	
3	Felles innsats for å stimulere til forskning og forskingsbasert innovasjon	1	Styrke arbeidet med næringsretta forskning	Styrke og vidareutvikle FORREGION Vestland med særleg vekt på søkbare midlar som kan kompensere for bortfall av Regionalt forskingsfond Vestland som ordning.	Fylkeskommunen	2024	2024-25	Vidareført frå 2024
		2	Strukturert og langsiktig samarbeide for å få fleire nye forskingssenter og nærings- og fagklynger til Vestland	Tiltaket må avklare behovet for støtte i nasjonale og internasjonale konkurransar om finansiering av større prosjektsamarbeide, senter- og innovasjonsstruktur. Meir strukturert samarbeidet kan omfatte betre tilpassa søkjarrettleiing og ei satsing for å sikre naudsynt samarbeide på tvers av næringar, fagfelt og geografi i søknadsprosessar.	Fylkeskommunen i samarbeid med FoU-forum Vestland	2022	2022-25	Vidareført frå 2024
		3	Meir målretta forskingsformidling til aktuelle brukargrupper	Gjere forskning meir tilgjengeleg for dei som kan dra nytte av funn i forskinga, eksempelvis ved å formidle forskinga gjennom møteplassar med relevant kunnskapsbehov. Legge sterkare vekt på forskingsformidling og prøve ut nye modellar som del av FORREGION Vestland. Forankring i FoU-forum Vestland,	Fylkeskommunen i samarbeid med FoU-forum Vestland	2023	2023-25	Vidareført frå 2024
		4	Utvikle, ta i bruk og formidle kunnskapsbaserte verktøy for å fremme industriell symbiose og sirkulære verdikjede	Tiltaket skal utvikle og gjere tilgjengeleg kunnskap med relevans for dei mange sirkulærøkonomiske initiativa og potensial i Vestland. Aktuelle verktøy vil t.d. vere begrepsavklaring, kompetanseprogram, tilgjengeliggjering av relevant forskning og å sette kunnskap i relevant kontekst for ulike brukargrupper. Merksemd på livsløpsvurdering (LCA) og EU sin "green deal" er relevant for arbeidet.	Fylkeskommunen	2024	2024-25	Omdefinert frå 2024

Samarbeid og forpliktande partnarskap

Samarbeid og forpliktande partnerskap

Gjennom samfunnsutviklarrolla og som planmynde tek fylkeskommunen ansvar for leiing og koordinering av arbeidet.

Vi skal styrke samarbeid mellom næringsliv, offentlig sektor, forskning og innbyggjarane i Vestland.

I årsplanen bygger vi vidare på det gode samarbeidet vi har etablert i det nye fylket gjennom:

- Næringsforum Vestland
- Kompetanseforum Vestland
- FoU-forum Vestland
- Partnerskap innan landbruk
- Partnerskap innan reiseliv
- Partnerskap innan breiband og digitalisering
- Partnerskap innan marin sektor
- Grøn region Vestland og «Team Vestland»

Kommunar og regionråd er viktige aktørar i oppfølginga av planen. Likeins må **næringslivet og partnerane i arbeidslivet** vere tett involvert og engasjert i arbeidet.

Næringsforum Vestland representerer sentrale partnerar i fylket. Næringsforum har som oppgåve å:

- utvikle felles årsplanar og sikre framdrift i arbeidet
- sikre koordinert og effektiv bruk av offentlege ressursar til innovasjon og næringsutvikling i heile fylket
- sikre samarbeid mellom dei ulike aktørane i gjennomføringa av konkrete tiltak.

Kompetanseforum Vestland vil ha hovudansvar for å koordinere og overvake innsatsen innan «Kompetanseutvikling i arbeidslivet»

Verktøy og verkemiddel

For å nå måla i planen må vi ha verktøy og verkemiddel, som er dynamiske og basert på behov.

Vi nyttar ulike typar i gjennomføring av tiltaka:

- Økonomiske
- Politiske
- Forvaltningsmessige
- Juridiske
- Samhandling og møteplassar
- Forsking / kunnskap / FoU
- Internasjonalt samarbeid

Resultat- og effektmåling

System for resultat- og effektmåling

Utvikling av eit felles system for resultat- og effektmåling for gjennomføring av den regionale planen er del av handlingsprogrammet for 2022-2025.

For å kunne måle resultat og effektar av prioriterte innsatsar, skal det nyttast eit indikatorsystem som har tre nivå:

Nivå 1: Indikatorar for å overvake utviklinga i fylket og jamføre med andre geografiske einingar på overordna mål ved hjelp av offentleg statistikk, t.d. verdiskaping, eksportgap og klimagassutslepp.

Nivå 2: Indikatorar for å prioritere satsingsområde og målgrupper.

Nivå 3: Indikatorar for å måle resultat og effekt i ei definert målgruppe som verkemidlane er retta inn mot.

Eit sett med indikatorar er bestemt i handlingsprogrammet – sjå meir på nettsida: [Berekraftig verdiskaping – regional plan for innovasjon og næringsutvikling](#).

Nokre av indikatorane er eigna for å overvake utviklinga på fylkesnivå, andre kan brytast ned til region- eller kommunenivå og kan kryssast med andre variablar, som næringskoder, yrkesgruppe, alder med vidare. Fleire kan nyttast til å måle resultat og effekt av konkrete tiltak og verkemiddel.

Det har ikkje vore kapasitet til å utvikle eitt samla system for resultat- og effektmåling for Berekraftig verdiskaping. Vi er avhengige av å få på plass eit felles system for fylkeskommunen, knytt opp til ny utviklingsplan for Vestland (2024-2028).

I mellomtida er det utvikla fleire nyttige ressursar:

- statistikk for [Verdiskaping i Vestland](#) og [etablering av nye verksemder](#)
- [kunnskapsgrunnlag](#) for kompetanse i arbeidslivet
- [dashbord](#) for Grøn region Vestland
- [kunnskapsgrunnlag](#) for arbeidet med ny utviklingsplan for Vestland 2024 -2028.